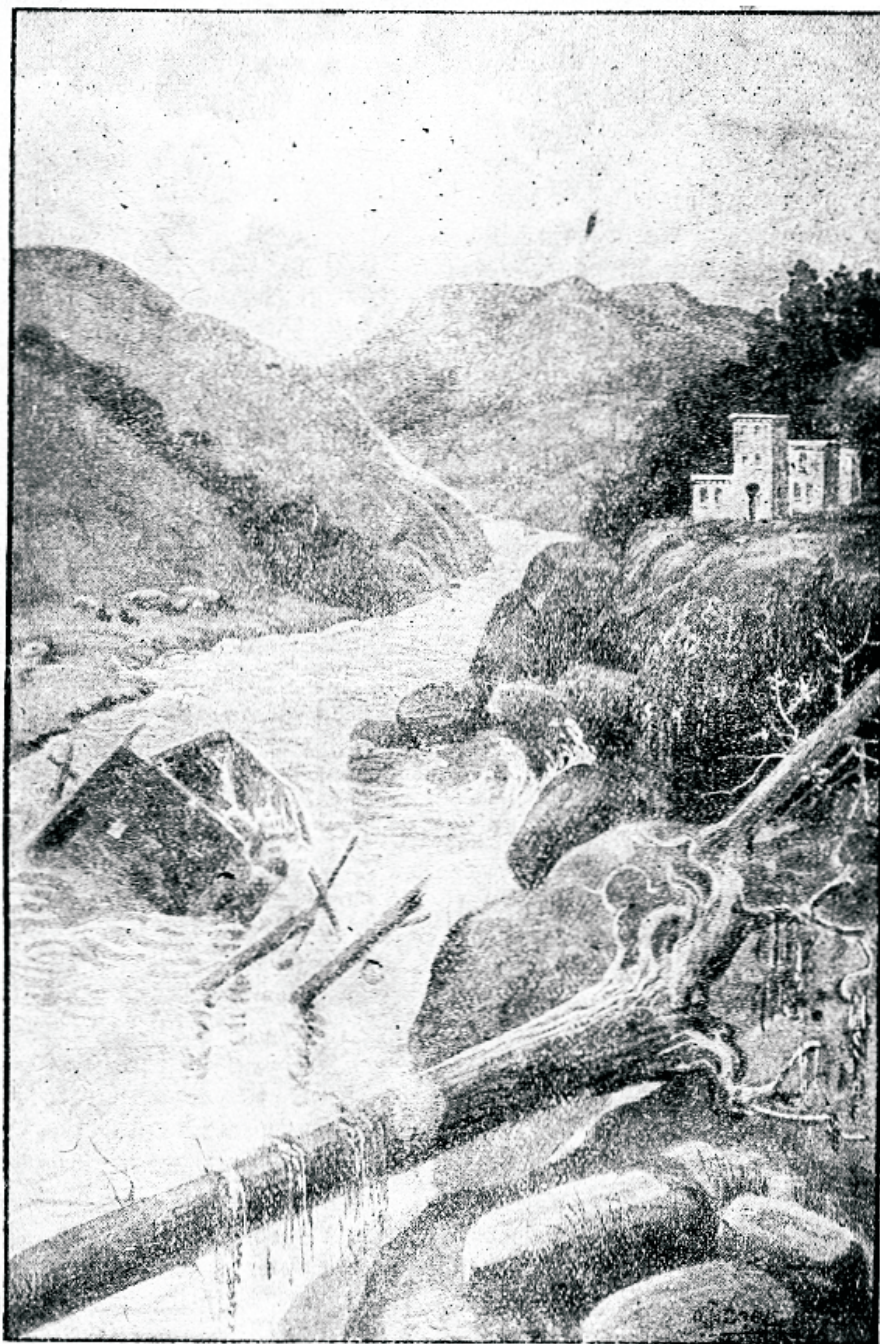

Tõe Sõnumid

6. aastakäik.

Tallinnas, 1922

Ar. 10.

* * *
Edu tormid teevad awalikuks, kas kuu alus kalju
wõi liiwa peale asetatud on.
* * *

Rokkuwarisemise eel.

Ujaleht „Sambuerger Anzeiger“ tõi järgneva teate 31-sel mail 1922:

Rokkuwarisew linn.

„Corato linna, Itaalias, ähwardab ise äralik katastrophiline hädaoht. Selle linna majad langewad wähehaawal kokku ja ähwardawad 54,000 elanikku ilma peawarjuta jätta. Coraton on 40 kilomeetrit Baraisi kaugel ja on alles uuemal ajal tähtsuseta kirikukülast nägusaks linnaks kaswanud. Linna ümbritsew Puglia maastik on oma kuiwa maapiinna poolest tuntud ja Corato linn on sawi- ja liiwapõhjaga maapiinnale ehitatud. Wiimane kuiw ajajärg oli üheksa kuud kestnud; kuid üks kuu tagasi algas wihma sadu ja wihma woolas wahetpidamata kolm nädalat.

Ühtselt ilmusid paljude majade müürides praod ja alusmüürid wajusid mitmes kohas asemelt. Tõusis kirjedamata ärewus; kui ühel päewal Madonna kirik ja mitmed wiiekordsed majad hirmsa mürinaga kokku langesid. Elanikud sattusid paanikasse kui järgmisel päewal mitme saja majade müüridesse praod tekkisid ja uusi kokkuwarisemisi ettekuulutasi. Järgmisel päewal jätsid ligi kolmsada perelonda enda kortlid maha ja alates sellest ajast kestab kokkuwarisemine peatamata edasi . . . Kestwa saju läbi on wesi sawi ja liiwa, mis pääle majad ehitatud, läbileotanud ja maapiind ei jõua majade rõhumisest wastupidada. Itaalia walitsus on sõjawäe osad, ehitustöölised ja materjaaaali kohale saatnud, hädalistele abiandmiseks, kuid ehitusmeistrid peawad seisukorda lootusetaks. Linnaelanikele ei jae teist walikut, kui uued majad ülesehitada mõni kilomeeter eemalolewale kaljupinnalisele maa alale.

* * *

Kristus lõpetas oma mäejutluse tähendamise sõnaga hoonest, kahesugusel maapiinnal, millest üks kalju pääle ja teine liiwa pääle oli ehitatud.

Ka meie tahame eelolewat, tõeliku juhtumist tähelepanes, sellest waimulikku põhimõtet õppida, milleks E. G. White sülest järgnewaid mõtteid tähelepaneme:

„Jesús lõpetas oma mäejutluse ühe piltliku seletusega, mis üllatawas selguses seda tähtsust walgustas, et neid sõnu, mis ta oli rääkinud, elus teoks teha. Rahwahulga seas, mis Õnnistegija ümber tungis, olid paljud, kes oma eluea Kalilea järwe läheduses olid mööda saatnud. Kui nad nüüd

mäeweerul istusid ja Jesuse sõnu kuulasi, wõisid nad orgusid ja lõhestikka näha, milledest läbi jões enda wee järwe saatsid. Suwel olid need jões tihti hoopis kadunud ja nende asemel oli kuiw, liiwane jõease; aga kui talwemarud üle kinkude mühasid, muutusid need ojad metsikult jookswateks suurteks jõgedeks, mis aeg-ajalt orgusid üleujutasiid ja peatamata woalus tõi kaasakiskusiid.

Õsgegi need majakesed uhuti tihti ära woolest, mis talumehed orutasandikule ülesehitanud, mõeldes neis hädaohuta elada wõiwat; kuid majad, mis olid ehitatud kaljudele, seisid liikumata.

Mõnel maal olid majad kaljudest ehitatud ja olid juba ligi tuhat aastat tormidele wastupanna suutnud. Niisuguste majade ehitus oli nõudnud raskest tööd; neile ligipääsemine ei olnud ka nii kerge ega mõnus ja nende seisukoht paistis wähem meeldiw olemat, kui tasastele rohulagendikkudele ehitatud majade oma. Aga nad olid kalju pääle ehitatud ja tuul, weewood ja tornid ei wõinud neile kahju teha.

Kristus ütles, et see, kes tema sõnad wastu wõtab ja neid oma iseloomu ja elu põhialuseks teeb, nende kaljude pääl seiswate majade ehitajate sarnane on.

Alastasajad enne seda oli prohwet kirjutanud: „Meie Jumala sõna jääb igaweste seisma“ ja Peetrus tõi Jesaja sõnad pärast mäejutlust ette, juurelisades: „Ja see on see sõna, mis teile on armuõpetuse läbi kuulutatud. Jes. 40, 8; 1 Peetr. 1, 25.

Jumala sõna on ainus jäädaw selles maailmas; tema on kindel põhialus. „Taewas ja maa lähewad hukka, aga minu sõnad ei lähe mitte hukka.“ Matt. 24, 35.

Mäejutlus sfsaldab Jumala aulist iseloomu ja käsüõpetust. Kes ennast nende sõnade pääle rajab, see ehitab õnnistuse kalju pääle. Sõna wastu wõttes, wõtame Kristust wastu ja ainult need, kes sel wiisil Kristuse sõnad wastu wõtawad, ehitawad tema pääle.

„Teist alust ei wõi ükski seada, kui aga see, mis seatud on, see on Jesús Kristus.“ „Ja ühegi muu sees ei ole õnnistust sest ühtegi muud nime ei ole taewa all inimestele antud, kelle läbi meie peame õndsaks saama“.

1. Kor. 3, 11; Ap. t. 4, 12. Kristus, sõna, Jumala ilmutamine, tema iseloomu. käsüõpetuse, armastuse ja elu teadaandmine on ainjam põhialus, mille pääle meie üht iseloomu wõime ehitada mis seisma jääb.

mõistavad. Mõned on patu üle kurwad, ifegi pööravad end sellest väliselt sellepärast, et nad karistust oma pattude pärast kardavad. See ei ole niisugune meeleparandamine, kui seda Jumala sõna näitab. Nemad kaebavad rohkem oma karistuse ja patuvalude üle, kui patu enese üle. Mõnda kaebas ja hädaldas lord Esau, kui tema nägi, et ta efitesündimise õigus igaweste kadunud oli. Piileam tundis ka siis oma pattu, kui ta ingelt mõdgaga teel nägi; tema elu oli hädaohus. Uga õigest meeleparandamisest oma patu ütle, tõsisest ümberpööramisest, jätkusest patu vastu ei näe meie tema juures jälgegi. Juudas Iskariot hüüdis, pärast seda, kuid ta oma Iskanda ja Meistri äraandnud oli: „Mina olen pattu teinud, et ma olen waga were ära annud.“

Tema patutundmine oli ainult üks sunnitud süütundlike hinge awalbus — ärähäwitamise ja tulewase kohtu peale waadates. Tema patu tagajärg täitis teda hirmuga, aga ühest sügawast kurbtusest, ühest murtud südamest sellele, et ta süüta Jumala Poja äraannud on, et ta Israeli Püha ärasalanud on, ei olnud midagi leida.

Kui süda end Jumala Waimu mõju ja tegevuse alla alandab, siis ärtab südamestus ülesse, siis leiab patune enesele midagi Jumala käsu sügawustest, ta leiab ta ainsama põhjaluse ajaliku ja taewaliku elu tarwis. See „tõsine walguis, kes walguistab kõiki inimesi, kui ta maailma sisse tulnud,“ walguistab südames ärapeitunud kortsud, ja kõik jalajamad pimeduses olewad asjad awaldawad end. Täielik ifeenese äratundmine tuleb patuse waimusse ja südamesse. Patustaja tunneb näliud ära Jehowa õiguse ja tema süda on ehmatusega täidetud mõtte juures, et peab lord ilmuma selle ette, kelle ees meie süda täieste awalik on. Tema näeb aga ka Jumala armastust, ta tunneb ära Jumala imeliku pühaduse, tema maitseb ühe puhta südame rõõmu ja omandab südamliku soowi, et ka tema süda puhastatud ja jälle õndsasse ühendusesse saaks taewaga.

Üht sarnast tõsist meeleparandamist ei wõi meie iialgi oma jõu ja wäega kätte saada. Ainult Kristuse läbi üksi, kes on üles kõrgusesse läinud, on wõimalik, et meie sarnase meeleparanduse osalifeks saame.

Siin on just see punkt, milles nii paljud eksiwad, ja seepärast wõimetud on, niisugust abi wastuwõtta, mida Kristus neile anda tahab. Need on niisugused, kes mõtlewad, et nad enne ei wõi Kristuse juure tulla, kui nad meelt on parandanud ja et meeleparandamine selleks on, et ühele täielisele andeksandmisele teed walmistada. Nii palju on õige, et meele-

parandamine andeksandmise eel käib; aga ainult üks hirmunud ja rufuks löödud süda tunneb tarwidust Lunastaja järele. Kas peab aga patune ootama, kuni ta meelt parandanud on, et siis alles, pärast seda Jeefuse juure tulla? Kas peab meeleparandamisest üks takistus tehtama, mis patuse ja Õnnistegija wahel seisab?

Piibel ei õpeta kusagil et patune peab meelt parandama enne, kui ta Jeefuse kutsule järgida wõib: „Tulge minu juure kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete ja mina tahan teile hingamise saata.“ See on terwendaw wägi, mis Kristusest wälja hoowab ja mis õigele meeleparandamisele juhib. Peetrus tegi selle seisukoha Israeli rahwale nende sõnadega selgeks: „Sellesinatse on Jumal oma parema käe läbi ülemaks saatjaks ja Õnnistegijaks tõstnud, et ta pidi Israeli rahwale andma meeleparandamise ja pattude andeksandmise.“ Kui Kristuse waim meie südamestunniust ei ärata, siis wõime just nii wähe meeltparandada, kui meie ilma Kristusest pattude andeksandmist saada wõime.

Kristus on iga tõsise/liigutuspõhjuse hallikas. Tema on ainuke, kes meie südames waenu patu vastu sisseistutada wõib. Iga nõudmine tõe ja selguse järele, ja meie patuse oleku äratundmine on arusaadawad tõendused Püha Waimu tegevusest ja mõjust meie südames.

Tõsi on, et inimesed aegajalt oma patuteesid häbenewad, et nemad algust teewad, oma kurje harjumuisi mahapanna, enne kui nad teadmist saawad, et Kristus omas armastuses neid enese juure tõmbab. Kui niisugused inimesed oma paranduseks algust teewad, kui neis õiguse tegude järele igatsus kasvab, on see siiski ainult üksi Kristuse wägi ja jõud, mis neid selleks kihutab ja järjekindlast Kristuse juure tõmbab. Neile üks arusaamata mõju awal dab oma jõudu nende üle wälja, südamestunniust on äratatud ja wäline elutegevus algab paranema. Kui Kristus nende filmawaate enese ja oma risti peale tõmbab, kui nemad äratunnewad, et need nende patud olid, mis Jeefust risti peale wiisid, siis algawad nad, südamestunniust hoiatawale healele järgima. Nendes elus pat ja südamekangus awal dawad neile. Kristuse õigus selgineb nende meeltes ja nad hüüawad: „Mis on pat, et ta nii suurt ohwert sellest lahtilunastamiseks wajak! Kas oli kõik seda armastust, kannatust ja alandamist tarwis selleks, et meie mitte kaduma ei läheks, waid et meie igaweso elu päriksime?“

Teie, kes te paremate waranduste järele püüate, kui seda sinne maailm pakkuda suudab.

tundke ometi selles püüdmises Jumala meelitawat healt! Paluge tema poole õige meeleparandamise pärast, paluge teda, et teile Kristus omas täielises armastuses ja puhtuses avalduks. Onnistegija elu on aulik eesküju jumaliku käsu põhialustest: Armasta Jumalat üle kõigi asjade ja ligimest kui iseennast. Täis headust ja ilma eneselasupüüdmist armastust oli Onnistegija elu. Kui meie tema peale vaatame, kui Lunastaja jumalikud kiired meie peale langewad, siis alles tunneme meie diete oma eneste südamete patust olekut.

Apostel Paulus kirjutab, et tema oli „laimata õiguse poolest, mis käsust on,“ nii kaua kui välised teod tegewusesse ja nähtawale tulewad; aga kui tema selle waimuliku iseoma, seesmisi tähendusi mõistma õppis, seal tundis ta end patusena. Käsu kirjatähe järele, nii kui paljud inimesed seda oma välise elutegewuse peale juhiwad, oli ka Paulus ennast patust lahti mõistnud ja sellest lahti tundnud; aga kui Tema püha käsu sügawust ja laiuft äramõstas, kui ta iseennast tunneb, nii kui Jumal teda tundis, siis alandab ta end sügawaste ja tunneb oma wõlga ja süüd.

Jumal teeb wahet patu ja patu wahel, igat selle suuruse ja raskuse järele; aga kui waikse ka see ehk teine nõdrus ehk pat inimeste silmis oleks, — ei ole ükski pat Jumala silmis waikene. Inimese otsustamine ja põhjus on täielikkuseteta ja parteilik; Jumal aga näeb ja otsustab kõiki asju oma tõeliku läbinägewuse ja õiguse läbi. Joodikut põlatakse kaasinimste poolt ja beldakse temale, et tema pat teda taewast wäljatõukab. Kui sagedaste aga jääwad kõrkus, enesearmastus, ahnus ja ihnus laimataks? Need on aga patud, mis Jumala silmis rasketena waekausi wõdi kaalu peale langewad, seepärast, et need otskoheses wastolus tema armule, headusele ja halastusele, tema iseennast salgawale armastusele seisawad, mida patust määrdimattud maailmadekogud eneses omawad. Kes suure patu sisse on langenud, tunneb teinekord oma häbi ja wiletsust, tunneb, et ta Kristuse armu tarwitab; sellewastu ei tunne aga kõrkus ja uhkus mingit wajuadust selle järele ja panewad selle läbi oma südamet ilmutajata õnnistustele kinni, mida ainult Kristus anda wõib. Waene tollner, kes palus: „Oh Jumal, ole mulle patusele armuline,“ tundis eneses oma suuri patustid ja teised waatasid tema peale sellesama pilguga. Ta tundis oma wiletsust ja oma pattude hulgaga ja häbiga tuli ta Jumala juure ja palus andeksandmist. Tema süda oli

Pühale Waimule awatud, kes tema sees armu tõõd teha ja teda patu wõimusest wabastada wõis. Sellewastu ilmutas uhke ja ennast õigeks mõistew wariseer omas palwes, et tema süda Püha Waimu mõjule kinni oli. Just seepärast, et ta Jumalast nii wäga kaugel seisis, ei olnud tal oma enese puhtuseteta olekust mingit arusaamist, mis jumaliku pühaduse täielikkusele õigetugewamine wastu seisis. Omas arwamises ei tarwitsenud ta mitte midagi ja sellepärast ei saanud ta ka mitte midagi.

Kui meie oma patust olekut äratunneme, oh, siis ärgem wiitkem enam sellega aega, et ise ennast paremaks teha püüda ilma Kristuseteta! Kui paljud usuwad siiski, et nemad küllalt head ei ole selleks, et wõiks Kristuse juure tulla! Kas usud sa wast, et sa wõid omast enese jõust paremaks saada? „Kas Moora mees wõib oma nahka muuta ja pardrimetsaline oma tähed? Siis wõite ka teie head teha, kes teie olete õppinud turja tegema.“ Meie abi on ainult Jumala juures. Meie ei tohi mitte oodata, millal meid mõne tugewama jõuga Jumala juure tõmmatakse, millal selleks parem wõimalus ilmub, millal meie end ühes pidulikus ja pühalikus seisukorras tunneme. Meie ei wõi mitte midagi iseenele läbi kätte saada. Meie peame Kristuse juure tulema, just nii kui meie oleme.

Need aga on ühest suurest pettumusest kinniwõetud, kes usuwad, et Jumal omas suures armastuses ja omas suures halastuses ka niisuguseid õndsaks teeb, kes Tema armule wastu seisawad ja teda enesest äralükkawad. Meie patune seisukord wõib üleüldse ainult ristist pealt paistwate kiirte läbi diete puhastud saada. Need, kes selles mõttes on, et Jumala armastus ja halastus liig suar olla, et tema patuseid suudaks ärapõlata, peatkiwad Kõlgatale waatama. Ühtegi teist wõimalust ei olnud inimesoo äralunastamiseks. Ilma ohwrita ei wõinud patune inimesugu huklatust toowast patuwäest lahti saada ja jälle pühade ühendusesse tagasi wiidud saada. Neil oli wõimata waimlikus elus osanit olla. Sellepärast wõttis Kristus patuste süüd oma peale ja sellepärast kannatas nende asemel häbistawat ristisurma, Jumala Poja armastus, kannatus ja surm, annawad toledast patuseisusest tunnistust ja teewad seda selgeks, et meie ainult tema surma läbi patuwõimusest wabaks saame, alandlikult Kristuse itte alla alandades ja ühe õndsaga kõrgema elu lootuse üle wõime kindlad olla. E. G. White.

Pattude andeksandmise tõendus.

„Kumb on kergam õelda: Sinu patud on sulle andeks antud; või õelda: Tõuse üles ja kõnni?“ Luka 5, 23.

Sõnu on sagedasti kerge õelda, aga sõnu tõendawat tegu täita on palju raskem. Ka Kristuse wastasjed tähendasid selle tõeasja pääle, et tema ütelusel puududa sõnades avaldatud, tõeline, teolif järeldus. Ütelust: „Sinu patud on sulle andeks antud“, pidasid wariseerid Jumala teotusjeks.

Uga Kristus wastab nende häbemata süüdistuse pääle koge teise ütelusega halwatu wastu, mis esimise ütelse tõelikkust sellega finnitab, et halwatu nende päälekaibajate ees ülestõuseb; Kristuse sõnade wägi on tõendatud.

See lihtne lugu sisaldab tähtsat õpetust, mis sagedaste küllalt tähele ei panda.

On palju inimesi, kes ennast trööstiwad pattude andeksandmise mõttega ja mitmesugused on põhjused, mispääle inimesed enda pattude andeksfaamist põhjendawad. Hääsüdamlik katoliiklane ütleb, et tema olla pih-til käinud ja preester, kui kiriku esitaja, olla temale pattudeandeksandmist tõendanud, mis teda täielikult rahustawat. Keegi teine ehk toetab ennast vähem kiriku, kui armsa Jumala pääle, kes nii wäga armuline olla, et mõne üfsiku patu pärast ei maksagi ennast rahutuks saada lasta. Kolmas toetab ennast selles mõttes oma kannatuste ja eluraskuste pääle ja tõendab, et tema olla seeläbi enda patud hääks teinud ja tase teeninud ja keegi neljas ehk teatab enese sifemuses maadwõtivatest üliaulistest ja õnnelistest tunnetest, mis ühel päewal temasse asunud, mis kindlasti Jumaliku andeksandmise tõendus olla. Kas on nüüd ükski nendest kindlad tõendusjed pattude andeksfaamise kohta? Ei!

Ja siiski ei ole ka neil õigus, kes tõendawad, et üleüldse ei ollagi mingisugust tõendust pattude andeksfaamise kohta. Artikli algul kirjeldatud lugu tõendab selle wastandid ja nii mõnigi teine lugu piiblis ja wäljaspool piiblit tõendawad seda sama. Ja meie õnnistegija, Kristus, teeb meid ise tähelepanelikuts selle tõendusje pääle, õeldes: „Uga teie peate teada saama, et inimese Pojal meelewalg on maa peal pattusid andeks anda, (ütles ta selle wastu, kes halwatud:) Ma ütlen sulle, tõuse üles ja wõta oma woodi ja mine oma kotta!“ Ja see halwatu tõuseb üles, kõnnib, liidab ja austab Jumalat, tõendusjeks temale õaksfaanud pattude andeksfaamise üle.

Ja see on ka weel täna ainjam õige tõendus, millest tõeliku pattudeandeksfaamist tun- takse: uus elu, uued elukombed. Paneme seda tõde weel täielikumalt tähele, nimelt

wahetorda pattude andeksandmise ja uue elu wahel.

Lubage, et ma esiteks ütlen mõned sõnad pattude andeksandmise kohta. Kellele on seda tarwis? Ehk wõib olla küsime parem: „Kellele ei oleks seda tarwis?“ On küll palju inimesi, kes mõtlewad, et neil seda tarwis ei ole. Niiugused ei pea piibli tunnistusjests midagi, mis ütleb:

„Sest kõif on pattu teinud ja on Jumala aust ilma.“ Uga tähelepanemise wäärt on see tõeasi, et just niiugused isedõged teiste inimeste juures ärarääkimata palju wigasid ja pattu leiawad ja et enamiste nemad kõige agaramalt maailmas walitsewa olukorraga tutwunemise järele kifendawad. Need on inimesed, kelle juhu rahwa nali on sõnad pannud.

„Ja, tõeste sõber, see on nii,
Et kõif on kelmid ofrani;
Kuid mind ei ühes sinuga,
Wõi nende jekka arvata.“

Uusjad inimesed aga ei salga eneste pattu; nemad annawad õiguse nii Jumala sõnale kui enda südametunnistusjele ja tunnewad et nad on patused mõtetes, sõnades ja tegudes kui ka tegemata jätmisses. Nemad tunnista- wad vähemalt pattude andeksandmise waja- dust, hoolimata sellest, et nad ise selle järele kõigest jõust ei igatse.

Uga kes annab pattudeandeksandmist?

Paljud inimesed jääwad rahule inimlike pattude andeksandmisjega. Neil oli ehk midagi andeksfaluda enda wanematelt, hoolekandja- telt; sõpradelt wõi teistelt. Muidugi on see hää, kui meie nendelt andeks palume, kelle wastu oleme ekfinud, aga sellest ei ole weel küll. Iga patt on aga ka Jumala käsust üle- astumine ja sellega ka Jumala wastu patus- tamine.

Seda tundes hüüab Saawet: „Sinu, sinu wastu ütspäinis olen ma pattu teinud ja seda, mis su silma ees paha, olen ma teinud.“

Minult Jumal wõib pattu andeks anda.

Nüüd aga weel üks tähtis küsimine: Mis- pärast ehk kuidas wõib Jumal pattu andeks anda?

Esiteks, et tema on armuline. „Tema ei tee meile mitte meie pattu mõõda ja ei tase mitte meie kätte kõif meie ülekohtu mõõda“.

„Sumal ole mulle armuline,“ hüüab Saawet, oma pattu tundes. Samuti ka alandlik tõlner templis:

„Sumal ole mulle waelele patusele armuline!“

Ja aukartuses hüüab Mika oma raamatu lõpuosas: „Kes on niisugune Sumal, kui sina? kes ülekõhtu ära wõtab“ . . . Niisugust Sumalat ei tunnud paganad mitte. Meie aga ei pea unustama, et Sumala arm on ilmunud Kristuse sees, et meie peame armu põhjust nägema Kristuse ristisurmas, kus Sumal teda, „kes ühestki patust ei teadnud, on meie eest patu ohwriks teinud, et meie pidime Sumala õiguseks saama, tema sees.“

Risti pääl mõisteti inimese patt hukka; seal teostati inimese äralepitamine Sumalaga.

See osa, mis on jäätud selle juures inimese hooletaks teha, ei ole mitte mõni äralepitaw töö wõi tegu, waid tänulik Kristuse ohwri wastuwõtmine. Kes ristilööbdu Kristuse sisse usub, seda tunnistakse õigeks, sellel on pattudeandeksandmine hoolimata sellest, kas ta seda kuidagi iseäralikult enda südames tunneb, wõi mitte.

Seft pääasi ei ole mitte tunne südames, waid usus Kristuse ohwri wastuwõtmine. Kuid meie ei salga ka mitte, et on olemas niisugune pattude andeksandmine nagu seda Rom. 5, 1 kirjeldatakse: „Et meie nüüd usust oleme õigeks saanud, siis on meil rahu Sumala juures.“ See tähendab: inimene on Sumalale alla andes, temaga lepingu teinud, tema on Sumala õiguse tõeks tunnistanud.

Ja sellega on nüüd järgnewale elule põhialus pandud ja nimelt: uuele elule.

Igal ajal on kergemeelseid inimesi olnud, kes piibli õpetusi ja selle järele patust pöörmise läbi elu pattutegemise lubakirjaks peawad. Niisugustele wastas juba Paulus wõlde: „Kes meie oleme patule ärasurnud, kuidas peame meie weel selle sees elama“. Rom. 6. 2.

Kuidas mõtleb ta nõnda? Kas tema tahab sellega wõelda, et sellel, kes on usu läbi pattudeandeksandmise saanud, nõnda wõimata on pattu teha, kui surmul hauas?

Kes selle küsimise pääle nõnda waatab — ja kahjuks on niisuguse waate uskujaid ja poolehoidjaid palju — see on suures eksituses.

Siin ei ole meil esimisel järgul tegemist „pattu mitte teha- wõimisega“ waid „pattu mitte teha-tahtmisega.“

Sumalalt armusaanud inimene ei taha enam pattu teha. Ja see on niisama loomulik, kui selle jalutu tõusmine oma asemelt.

Sumala armu wastuwõtmine Jesuse Kristuse sees, on just tõenduselks, et wastuwõtjal

patt põhjalikult on wastumeelseks saanud, et patt temale põlastusewääriliseks, jöledaks ja kahjulikuks on saanud, mida tema on selgesti äratunud. See äratundmine on Sumala armu mõju. Sellest mõjust tähtsaim on tahtmine hääd teha, ühte uut, Sumalameelepäralist elu elada.

Uga ainult tahtmisega ei ole weel asi weel lõpule wiidud, waid hää tahtmise juure peab ka wägi tulema selle täitmiseks. Kuidas saab see wõimalikuks? Wastus: Püha Waimu elamise läbi meie sees. „Seft Sumal ei ole meile mitte annud argduse waimu, waid wäe ja armastuse ja mõistliku meele waimu“, kirjutab Paulus Timoteusele. „Waid teie peate püha Waimu wäe saama,“ tõotab Kristus lahkudes oma jüngeritele, kes pidid olema tema tunnustajad.

Kui Rooma raamatu seitsmendas peatükis hää tahtmise tagajärjeta wõitlust, liha kurjuse wastu, kujutakse, siis ei tähenda see wõitlus mitte pärast pühast Waimust osa saamist, waid enne seda ehk jälle, kui keegi enam ei käi „Waimus“ ja wõitleb. Meie ei pea äraunustama, et uus elu püha Waimu wili on, nagu seda Kol. 5, 22 leiame: „Uga Waimu kaju on armastus, rõõm, rahu, pih meel, heldus, headus, truudus, tasandus, kasinus; niisuguste wastu ep ole käst mitte.“ Kuid meie ei pea mitte loomulikult ootama, et see wili korraga, kui nõiakepi löögi tagajärel, uue elu puu küljes särab.

Niisugust õiguseeta nõuet kuuleme tihti uskmatadelt usklikeks saanute wastu; nemad peaksid korraga täielikud pühad olema, kelle elus wiga ega kortsu ei oleks.

Niisugust pühadust ei õpeta aga Sumala sõna. Palju enam manitseatakse usklike enda Sumala poole pööramise põhjal: „Seepärast jälle maha wale ja rääkige tõtt igati oma ligimisega, seft meie oleme üksteise liikmed. Urge wihastage ja ärge tehke mitte pattu. Urge laske päewa looja minna oma wihastamise üle ja ärge andke maad kiratile. Kes warastanud, see ärge warastagu mitte enem, waid tehku ennemini tööd ja saattu kättega head . . . Ew: 4, 25 edasi.“

See tähendab: Püüdke põhimõttelikult Kristuse poole wõdetud seisukehta teoks ja tõeks teha, harjutage endid uues elus Kristuse järelläimises.

Ja nüüd küsime enestelt awalikult, kas meil on niisugune tegelik pattudeandeksandmise tõendus, nagu meie kirjakohas nimetatud jalutumal oli? kas kiidame Sumalat mitte üksi enda huultega, waid elu- ja tegudega?

„Puud tunnikse tema wiljast,“ ja kristlast tuntuks tema elust. Ja kui meie weel

täna niisuguseid nähtavaid terveksaamisi võime läbielada, kui Jumalale surunud olnud inimesed alustavad uut, Jumala meelepäralist elu, jumaliku väge ja uuendust vastu võttes, siis võivad ka meie kaasinimesed sunnitud saada ütlema: „Meie oleme täna imelikusti asju näinud! Salm 26.

Üslikkude kristliku põhjusemõtte vastase elu vastu komistavad veel täna väga paljud ja sagedaste kahjuks mitte ilma põhjuseta. See paneb Kristuse tunnustajate päale suure ülesande.

Mitte Jumala väe puudus ei ole põhjuselks „et paljud enda usku sellekohase eluga ei krooni, vaid puudus on usstavusest Jumala vastu. Maailma ja patu armastus kipub ülevõimu võtma. Kui meie sibilindialt Jumalast kinni ei pea ja meile pakutud armu enda uue elu jaoks ei tarvita, siis tungib patt jällegi meie elusse ja meie langeme jällegi sellesse vanasse, patust halvatud seisukohta tagasi. Sellepärast mine ja ära tee mitte enam pattu! W. Meili.

Loomulik ja vaimulik inimene.

„Ja kui Jehova nägi, et inimese kurjus suur oli maa peal ja kõik tema südame mõtete mõtlemised üsna kurjad olid igapäev.“ 1 Moos. 6, 5.

„Ep ole seda, kes mõistab; pole seda, kes Jumalt diete otsib. Nemad on kõik kõrvale läinud, nemad on ühtlasi kõlvatumaks saanud, ei ole seda, kes head teeb, ei ole ühtainustki ja rahu teed ei ole nemad tunnud. Sest kõik on pattu teinud ja Jumala aust ilma.“ Rom. 3, 11. 12. 17. 23.

Silmad. „Ei ole Jumala kartust nende filmade ees.“ Rom 3, 18. „Neil on silmad täis abielurikkumist ja ei võta pattu maha jätta.“ 2. Peetr. 2, 14.

Kõrvad. „Ja pööravad kõrvad ära tõe poolt, ja heidavad tühja juttude poole.“ 2. Tim. 4, 4.

Siis kisedasid nemad suure healega ja pidasid oma kõrvad kinni . . .“ Ap. t. 7, 57.

Suu. „Sest nende suus ep ole mitte, mis dige, nende seestpidine on selge tigeus; nende kurt on üks lahti haud, oma keelega libavad nemad.“ Paul 5, 10. „Tema suu on täis saajatamist ja pettust ja kavalust.“ Paul 10, 7. „Nende suu räägib uhkeid sõnu . . .“ Juda 16.

Suuled. „Nemad ihuvad oma keelt kui madu; paha mau viha on nende huulte all.“ Paul 140, 4. „ . . . teie keel kõneleb kõverust.“ Jef. 59, 3.

Keel. „Alga keelt ei võdi ükski inimene talitseda, seda kurja liiget ei võdi sundida: see on täis surmajat rohtu.“ Jak. 3, 8. „Ka keel on üks tuli ja üks maailm täis ülekohut . . . ja süütab põlema meie elukorra sündimiseft surmast saadik.“ Jak. 3, 6.

Meel. „Sest lihameel on waen Jumala vastu; sest tema ei heida Jumala kaisu alla, sest tema ei võdigi heita.“ Rom. 8, 7,

Mõtted. „Kurja mõtlemised on Jehova meelest hirmsad; aga lõbusad kõned on puhvad.“ Op. f. 15, 26.

Süda. „Süda on kavalam petma, kui ükski muu asi ja tema on koguni hukkas; kes võid seda ära tunda? Jer. 17, 9.

Käed. „ . . . Teie käed on täis weresüüd.“ Jef. 1, 15.

Sõrmed. „Sest teie käed on roojas-tatud werega ja teie sõrmed ülekohtuga . . .“ Jef. 59, 3.

Jalad. „Nende jalad on nobedad werd äravalama.“ Rom. 3, 15. „Nende jalad jooksevad kurja järele ja tõttavad waga werd äravalama; nende mõtted on tühjad mõtted; äraraiskamine ja kahju on nende maanteede peal.“ Jef. 59, 7.

Vaimuliku inimese elupilt.

„Et meie seda teame, et meie wana inimene temaga on risti lõõdud, et patu ihu peab tühjaks minema, et meie enam pattu ei teeni. Sest kes surunud, see on digeks mõistetud patust. Alga kui meie Kristusega oleme surunud, siis usume meie, et meie ka temaga peame elama, sest et meie teame, et Kristus ülesäratatud surnust mitte enam ei sure, surm ei walitse enam tema üle. Sest mis tema on surunud, seda on ta patule surunud üks kord; aga mis ta elab, seda elab tema Jumalale. Nõnda arwate ka teie endid patule küll surunud olemat aga Jumalale elawat Kristuse Jefuse, meie Issanda sees.“ Rom. 6, 6—11.

Seepärast kui keegi Kristuse sees on siis on ta uus loom; wanad asjad on mööda läinud, waata kõik on uueks saanud.“ 2. Kor 5, 17. „Sest meie oleme tema tehtud Kristuse Jefuse sees, loodud hea tegudele, mis pärast Jumal meid on enne walmistanud, et meie nende sees pidime käima.“ Ew. 2, 10.

Ihu. „Alga teie olete Kristuse ihu ja liikmed igaüks oma osa poolest.“ 1. Kor. 12, 27. „Eht üks teie ei tea, et teie ihu on püha Waimu tempel, kes teie sees on, keda teie Jumalalt saanud ja teie ei ole mitte iseeneSte pärast.“ 1. Kor. 6, 19.

Silmad. „Silm on ihu küünal, kui nüüd sinu silm selge on, siis on kõik sinu ihu selge.“ Matt. 6, 22.

Nõravad. „ . . . igaüks kes tõe seest on, see kuulab minu healt.“ Joan. 18, 37. „Seepärast tuleb usk kuulutamisest aga kuulamine Jumala sõna läbi.“ Rom. 10, 17.

Suu. „ . . . suuga tunnistatakse üles õnnistuseks.“ Rom. 10, 10. „Et teie ühe meele ja ühe suuga austate Jumalat ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa.“ Rom. 15, 6.

Huuled. Seepärast wiigem tema läbi ikka Jumalale kiituse õhvit, see on huulte kasu, kes tema nime ülestunnistavad.“ Ebr. 13, 15. „Oma huultega jutustan ma kõik sinu suusõna kohtuseadusi.“ Paul 119, 13.

Keel. „Mu keel peab ka iga päew su õigusest kõnelema . . .“ Paul 71, 24.

Heal. Laskutage käsi kõik rahwas! karjuge rõõmuga Jumalale hõiskamise healega.“ Paul 47, 2. „Otskui hirw kiskendab weejade järele, nõnda kiskendab mu hing sinu järele.“ Paul 42 2.

Rõned. „Mina olen uskunud, seepärast olen ma rääkinud; siis usume meiegi ja seepärast räägime meie ka.“ 2. Kor. 4, 13.

Räed. „Seepärast tahan mina, et mehed peavad kõiges paigas lugema ja ülestõstma pühad käed ilma wihata ja kassipidi mõtlemata.“ 1. Tim. 2, 8. „Siis panid nemad oma käed nende peale ja nemad said püha Waimu.“ Ap. t. 8, 17.

Süda. „Seft südamega usatakse õiguseks.“ Rom. 10, 10. „Ma nõuan sind taga kõigest südamest, ära lase mind efsida omast kasktudest.“ „Ma panen su sõna tallele oma südamesse, et ma patu ei tee sinu wastu.“ Paul 119 10. 11.

Meel. „Seepärast teenin mina nüüd oma meelega Jumala kasku . . .“ Rom. 7, 25.

Mõtted. „Mu silmad jõuawad wahikor-
dada ette, et ma su sõna järele mõtlen.“ Paul 119, 148. „Ma olen targem, kui kõik need, kes mind õpetasid, seft ma mõtlen järele su tunnistusi.“ Paul. 119, 99.

Jalad. „ . . . kui ilusad on nende jalad, kes rahu kuulutawad, kes head kuulutawad.“ Rom. 10, 15. Ja mõistlikud peawad paistma kui taewa laotuse paiste ja kas palju saadawad õiguse teele kui tähed ikka ja igaweste.“ Tan. 12, 3.

Ch. A.

Tähtis käsusõna.

„Ja see on tema käsusõna, et meie peame: uskuma tema poja Jeesuse Kristuse nime sisse.“ 1. Joan. 3, 23.

Jumala sõna sisaldab palju kaskusiid meie jaoks. Üks tähtsamatest on uues seaduses: usu Jumala Poja sisse.

Paulus kirjutab: „Alga ilma usuta ei wõi ükski Jumala meelepärast olla; seft kes Jumala juure tahab saada, see peab uskuma et tema on ja et tema tasujaks saab neile, kes teda otsiwad.“ Ebr. 11, 6. Wilippi linna wangi-
hoidja küsimise pääle, mis tema pidada teqema, et õndsaks saada, wastas Paulus: „Ufu Issanda Jeesuse Kristuse sisse, siis saad sina ja sinu pere õndsaks.“

Meil on ka teada küsimine, mis juudid kord Kristusele ette panid, mis oli: „Mis peame meie tegema, et meie wõiksime Jumala tegusid teha?“ Kristus wastas neile: „See on Jumala tegu, et teie usute selle sisse, keda tema on läkitanud.“ Joan. 6, 28. 29. Oh kui tänulikud peaksime meie olema selle kasku eest!

Tutwustame ennast lähemalt selle kaskuga kui ka selleste puutuwa eesõigusega. Oled sa arg ja lootufeta uskuma Jumala Poja, sinu Õnnistegija sisse? Täitab sind mõte: mina olen patune, kõlbmata ja roojane ja ei tohigi sellepärast uskuda ega abi loota; sääl, need teised, kes minust õigemad ja paremad on, neil on see eesõigus Kristuse sisse uskuda ja wastuwõetud saada; aga mina kuri inimeselaps, minul ei ole seda eesõigust. — Waata armas hing, siit leiad kasku et sa pead uskuma; ühe kasku mis on niisama otsustaw kui: „Sa ei pea mitte tapma! Sa ei pea mitte warastama! Sa ei pea mitte abielu ärarikkuma! Sinu kõlbmata minewik, mis täis kõiksugust halba, ei ole mitte selle juures talistuseks. Hoopis selle wastu! See on sinu poolt põhjuseks, mispärast sa just pead uskuma. Sellepärast on Jumal kaskud annud, et kõigil inimestel on kalduwus tapmise, teise omanduse himmustamise ja abielurikkumise poole, ja et meie nende pattude himudega kuni südamepõhjani oleme rikunud, sellepärast peame Kristuse kui meie puhastaja ja lunas-

taja sisse uskuma. Sinul peab püüd olema ennast oma Õnnistegija hooleks anda, usaldusrikkalt ennast tema kätte usaldada, et sa enda halbtusest võiksid wabaks saada. Mis mõtleksime meie haige kohta, kes ütles: „Mina haige inimene ei tohi ju ometigi arsti juure minna, mis ta küll minule ütles? Ma pean ennem terveks ehk wähemalt paremaks saama.

Kristus on kõikide suremisel haigete hingearst. Need ihulikult haiged, kes Kristuse maapäälse elu ajal tema juurde tulid, olid palju targemad, kui paljud praegusel ajal elawatelt hingelistest haigetest. Meie loemende haigete kohta: „Sest ta oli palju terveks teinud, nõnda et nii mitu, kui waawatud olid, tema peale tungisid, et nemad pidid saama tema külge puutuda.“ Mark. 3, 10.

Selles sisaldub selle käsu iseäraline wäärtus, et iga patune, üks kõik kui halb ta on, mitte üksi ei wõi selle nime sisse uskuda waid koguni peab uskuma: oled ja mitmekordne waras? — Sa pead uskuma. Oled sa abielurikkaja, mõrtsukas, walelik? — Sa pead uskuma. — Oled sa enese meelest õige, nõnda et sa ei tunnegi Õnnistegijat tarwis olewat? Sa petad iseennast oma tõelise seisukorra üle: sa oled kadunud, hukkamõistetud ja äraneetud oma kõlbmatuse pärast, mida sa ise ei tunne. Jumalik käsk ütleb ka sulle: tunne iseennast ja oma seisukorda ja usu Kristuse Jumala Poja sisse! Kõik peawad tema sisse uskum, ilma „wõi-“ ja „agata“. Oh auline käsk! Mina patune ei wõi mitte üksi, waid koguni pean uskuma!

On üks tähtis põhjus mikspärast meie peame uskuma. See ei ole mitte meie waid Jumala sees. Kõikide loodud asjade põhjus ja eesmärk sisaldub Jumala pühas tahtmises. Iseäranis on see weel määrew inimese kohta. Inimene on kõige loodud olewuste kuningas ja kroon. Jumal on inimese ärawalitsenud, et ta pidi olema tema ees püha ja laitmata,

kui Kristuse järgmised tema armsad lapsed. Ew. 1, 4. 5. Seda Jumala plaani püüdis saatan ärarikkuda. Sellepärast püüdis saatan inimest Jumalast lahutada, teda sõnakuulmatuseesse meelitades. See läks ka temale korda. Inimene langes patu sisse ja ühes sellega ka Jumala kohtu alla. Tema on surma wäärt.

Uga mis Jumal tegi? Kas jättis Jumal inimest patu ohwiriks; surma ja hukatuse saaqiks? Ei!

Jumal pidas kinni oma algsaanist inimesega, aga selle läbiwiimiseks pidi tema kallist hinda maksma, kõige kallimat, mis tal anda oli.

Tema pidi oma Poega inimeseks saada lastma et ta needmise all olawat inimest tema eest äraneemise puu küljes surses, wabaastaks.

Kui seda wõlga maksti, leinas ifegi päikene.

Maa wärises, et tema Looja ja Ülespidaja, Kuningas ja Issand suri. Nõnda osteti inimesesugu Jumala enese poolt tagasi. Et Kristus ise igawene elu on, siis ei wõi surm teda kinni hoida. Tema tõusis üles surmest. Jumala aulik wägi tõi wälja selle suure lammaste karjatse igawese seaduse were läbi. Tema asetab teda oma paremale kääle ja andis temale aulise wäe inimeselastele pattudeandeksandmist ja igawest elu anda oma enese ohwirisurma ja patuärarõitmise alusel.

Waata, kallist ostetud hing, see on Jumala plaan inimese kohta. Sellepärast pead sa uskuma Tema Poja Jesuse Kristuse nime sisse. Selleks ja sellepärast on tema annud selle käsu, et sind ärapeasta. Usu ja sina saad peastetud! Usu ja sina saad jõudu ning wäge ülewelt; sest sina ei saa mitte üksi pattude andeksandmist waid ka lapsediguse, mis läbi meie hüüame: „Abba, Isa,“ ja wõid seega kõik waenlase wäe ära wõita.

Tänu olgu sulle, armas Õnnistegija, et mina ja igüks, wõime uskuda ja peame uskuma sinu sõna järele! Hääl meelel usun mina kõigest südamest! E. 3.

Rodukoldel.

Ella Simpson, ümbruskonna walgustajana.

E. L. Gaylor.

(7 järg.)

Ella ettepaneku pääle luges h-ra Dreher, keda selle kõnelemise ajal pea unustatud oldi, 1. Joan. 5, 11. 12: „Ja see on tunnistus, et Jumal meile on igawese elu annud; ja seesama elu on tema Poja sees. Kellel Poeg on, sellel on igawene elu, kellel Jumala poega

ei ole, sellel ei ole elu mitte. „H-ra Dreher, need sõnad on päewaselged. Tüdrukul on tõesti õigus. Samasugune mõte awaldub igal pool. Meie ei ole enda elus ühte päewagi niisugust elu elanud, kus meie enda loonu poolest oleksime surematad olnud. Alguses

fai inimene osa ilmsurematusest elupuu läbi; nüüd võib tema seda kui Jumala andi, Jesuse Kristuse läbi, omandada.“

„Nii siis ei ole ka Heinrich tema surma järele kohe taevasse läinud?“ küsis proua Simpson. Mis sa sellega dieti mõtled? H-ra Dreher, kas teie olete millalgi midagi sarnast lugenud?“ „Kui tema ka seda millalgi on lugenud, siis on see tähelepanematusest jäänud“, tuli järsku, kuid jõbralikult hra Simpsoni huultelt.

H-ra Dreher seletas midagi mitmesugusest ümberpanekust ja seletusest, kuid ei annud mingisugust seletust selle kohta, mis temalt nende salvide kohta küsiti.

Ella lõpetas selle piibliuurimise õhtu ühe hariliku sõrbluse päale tähelepanu juhtides.

„Iga, kas sina usud, et üks masin, täielik masin on, enne kui wesi katlas, tuli põlemas ja aur masina käimapanemiseks läepärast on?“

Smelik küsimine. Mikspärast küsid sa seda?

„Kas masin on täielik masin, kui temal puuduvad wesi katlas, tuli ahjus ja aur selle masina käimapanemiseks?“

„Mina ei ole mitte oma tasakaalu kaotanud, tütrekene, kuigi ma kord mõtlesin, et see sinuga on juhtunud. Aga mikspärast küsid sa neid küsimusi?“

„See mikspärast on järgmine, isa: inimene on väga ühe masina sarnane. Tema oli niisamuti üks inimene, hing wõi isik. Isegi ühe masina kohta ei mõtle meie, et see meie tähelepanu ja hoolitust ei tarwita. Seda peame hoidma puhta ja kõigiti hääs korras.“

Ulates sellest ajast, kui mina õppisin, kuidas ja milleks on Jumal mind loonud ja misuguses wahekorras mina olen Jumalaga, olen ma tundma õppinud, et kui mina tahan ärapeastetud saada, siis pean ma oma ihu — seda minu elu ja hinge — temale täiesti pühendamata.

Mina ei wõi enam tantsida; nagu ennem ja maailmale elada. Mina ei wõi mitte oma elujõudu pahaoste tarwitada ja seda kristlase eluga kokkukõlasse seada püüda.

Niisama wahel wõite ka teie seda teha, isa ja h-ra Dreher. Sa ma tahaksin küsida, kas ei ole see ka teie meelest selge, et Jumalast seatud elu plaan teid üleskutsus tubakasuitsuõhust lahutama? Siin on meil tegemist asja wälise, tegelise küljega.“

Sel silmapilgul kutsuti Ellat kõrvalt üles ja h-ra Dreher jäi oma kirikulihmetega üksi.

H-ra Simpson waatas õpetajale küsiwalt näkku ja ütles; H-ra Dreher, minul on päris piinlik oma tubaka pärast, mis mull taskus on, ennem, kui temale elawat õhku ninasse puhuti, kui pärast seda. Tema on ka praegu

wel üks inimene, hing wõi isik sellejärele, kui temast see elaw õht lahkunud on. Aga tema on üks surunud inimene, üks surunud hing wõi isik. Piibel ütleb meile selgeste et hing wõib surra. „ . . . hing mis pattuteeb, seesama peab surema.“ Esel. 18, 4. Kristuse hing suri ja pandi hauda. Seda õpetatakse meile Ap. t. 2, 22—27 selgeste. Kristus kuulutas seda ise oma eluajal ette. Matt. 26, 38. Kui Kristuse hing ei oleks surunud, waid ainult tema ihu, tema inimlik olek, siis oleme meie kõik kadunud, sest inimlik õhwer ei wõinud ju meid äralumastada. Apostlite tegude 2, 31 on öeldud: „ . . . et tema hing ei ole mitte hauda jäetud“ ja edasi on öeldud: „Sellesinatse Jesuse on Jumal ülesäratanud.“ Salm 32.

Kui nüüd masin üks kohane sõrblustuju on meie ihule, siis peame meie tõekstunnistama; et meie enda ihu peame igal wiisil korraspidama armsa Jumala jaoks, just niisama, nagu meie masinat peame korraspidama selle ülesande jaoks, milleks ta on tehtud, kui tahame, et ta oma ülesannet täidaks.

Ma olen pea selle üle kindlusele jõudnud, et tubakas sellega, milleks Jumal inimesele ihu ja elu on annud, kuidagi kokku ei passi. Mina näen nüüd selgeste, et minu hing ihuga nõnda lähedases ühenduses on, et see mulle tubakatarwitamise täieste wõimatuks teeb. Kuidas küll teile paistab teie suitsetamine. Mida mõtlete minu tütrele wastata tema küsimiste ja piiblijalmide päale, mis ka ta oma mõtteid tõendab? Nagu teie ju teate, oleme teid just selleks siia kutsunud“.

„See on tõeste piinlik seisuford, h-ra Simpson, ütles õpetaja. Kas teie ei tahaks minu juure tulla?“

Singe magamine ja rõõmustaw tõde pörgu kohta.

Armas naine, h-ra Dreher ei tule täna õhtul enam meile; temal puududa selleks aeg; Tema teatas seda kirjalikult ja lisas juure, et niisuguste waadete juures wõib kergeste, kui just mitte usmata olekut siis ometigi kindlusega waimu omandada, waimulikkude küsimuste kohta üleüldse.

Tema soowitab meile sedasugusid uurimisi niitauaks järelejätta, kuni kooli aeg mööbas, mil tema wahem tööga koormatud ja nõnda enam wõimaluses selle täielik küsimuse kohta wastutõendusi ette tuua.

See on wõõrastaw teade ja ma awaldan sulle oma mõtte, selle kohta. Tema tundis ennast tubaka küsimusega kitsikusse aetuna ja ei wõinud, meie tütre eettöödud mõtetele

wastu seista. Näha on, et Ella paremini piibli õpetust tunneb, kui õpetaja."

"H-ra Dreher aratas minus tõeste see fõrd pettumust," ütles proua Simpson. "Mina ootasin, et ta meile näitab, milles Ellal wale waated on, aga tema ei toonud ainsamadki kirjakohta ette, mis tema ja meie seisukohta oleksid kaitsenud. Eila õhtul paistis see mulle juba kindel olevat, et ta Ella tõendusteile ei jõua wastuseista ega neid ümberlõikata.

Ja ma ei panegi seda nii wäga imeks.

Kõik, mis Ella eila ette tõi, oli nii selge ja arusaadaw. Jakob, kas ja nüüd oma tubakatarwitamise maha jätad? Ma olen seda juba täna hommikust alates ette wõtnud.

Kui inimene õiged waated saab enese kohta ja see temale selgeks saab, mis Jumal temalt nõuab, siis ei luba ta enese juures millelegi maad mis kõlbmata on. Kui terve inimene „üks hing" on, siis ei wõi minul mitte puhast hing olla, kui mina ropp inimene olen.

Uga, armas naine, ma kuulsin et Ella ka meie peres joodawa kohwi ja tee kohta midagi ütles, misjuguse seisukoha ja selle kohta wõtad?"

Ella jisseastumine katkestas kõnelemise. Ella oli oma sõbranna juures wõõrsil olnud, üks neist noortest tütarlastest, keda õpetaja oli Ellaga sõbrustamise eest hoiatanud.

Soiatus oli mõni aeg oma mõju awaldanud; aga tütarlaps oli hoolega Ella üles-

pidamist tähelepannud ja nähes tema wiisakat ja alandlikku kuid rõõmuft iseloomu, oli see tema pääle hää mulje awaldanud ja ta otsustas Ellat oma juure wõõrsile kutsuda.

Ella oli kutse rõõmuga wastuwõtnud ja tema wõõruskõik oli nii hää muljet majarahwa pääle awaldanud, et Ella ettepanek, õhtuks nende juure piibliuurimisele tulla rõõmuga wastuwõeti.

"Kus h-ra Dreher on, isa?" Küsis Ella.

Ta jaatis mulle kirja, milles teatas, et temal aja puuduse pärast wõimata tulla. Ma mõtlen ei see süiski päris tõsi ei ole.

Mina kuulsin kuidas õpetaja täna minu isale ütles, et tema enam teile ei tulewat sellepärast, et Ella oma mõtteid sel wiisil ettekandwat, millele wõimata wastust leida ja tema ei teada tõelikult, mida wastata. Tema ütles et tema olla wäga imestanud nähes, kuidas herra ja proua Simpsonid sellest lapsikust ideest, mida Ella õpetab, nii sissewõetud olla." Seda rääkis tütarlaps, kes Ellaga ühes neile wõõrsile oli tulnud.

"Noh siis oleksite ka teie pidanud kartma meile tulla," ütles proua Simpson tütarlapsele.

Oh ei! See, mis ta ütles, tegi mind päris uudishimuliseks. Ma tahaksin tõeste häämeelega kuulda, mis Ella teile õpetab.

"Noh, ta on meile päris walju õpetuse annud," ütles h-ra Simpson "ta on minu tubakale mõjuwa hoobi annud."

(Järgneb).

Paratamata otsused.

"Kas ja tahad wastata kahe küsimise pääle?" küsis keegi ühelt uskmatalt, kes alandawaid mõtteid oli awaldanud kristliku usu kohta.

"Wäga häämeelega," oli wastus. —

Minu esimene küsimine oleks:

"Oletame et kõik inimesed maapääl, Kristust oma kuningaks tunnustaksid ja tema sõnade järele elaksid: Kuidas oleks siis kull seisukord südametes, majades ja rahwuswaheliste? Kas oleks see õnneks wõi õnnetuseks maailmale kui kõik inimesed tõelikud kristlased oleksid?" —

Lühikese mõtlemise järele wasta küsitaw: "Sellega olen ma nõus, et kui kõik inimesed

nõnda elaksid, kuidas Kristus on käskinud, siis walitseks palju parem seisukord maailmas. Kristliku usu ja elu kasulikust tegelikust elus peab tõekstunnistama."

Nüüd teine küsimine: "Kui kõik inimesed maa pääl uskmataks oleksid misjugune seisukord walitseks siis inimeste seas?" —

Jälleegi lühikene waitus; siis kõlas wastu: "Sull on õigus, siis oleks kõik pahurpidi, kui kõikide südameid ja päid uskmattus täidaks. Kui tõsine kristline usk täielikult walitsema saaks, siis oleks see suureks hääteoks inimese-joole."

Armas lugeja! Mis ütled sina selle kohta?

Noorsoo osakond.

Salastuse peeker.

Palju aastaid on sellest ajast mööda, kui Ameerika mägilisel maal, järju mäerinnaku tee ääres väikene poisikene istus ja kägea filmi palawa päikese eest varjates, kaugele homniku poole waatas, kus tee loogeldades mägede ja taljude wahale silmist kadus.

Oli suine päew ja päikese kiired kõrwetasid nii, et neid lagedal wälja kannatada otse wõimatu oli.

Matufene maad teest eemal wõis näha madala aiaga ja puudega ümbritsetud majakest. Poisikene seisis weel wähe aega, waatas weel kord terasemalt mägestiku poole, siis pööras ta ruttu ümber, jooksis majakese juure, täitis weikese ämbri selge ja puhta weega, hakkas siis kiire sammudega mööda teed mägede poole minema.

Poisikese nägu ilmutas muret ja kurbust. Seal nägi ta eemal ühte sadulas hobust, kes pea norus seisis, kuna hobusest pisut eemal üks inimene palawaja janu pärast minestanult maas lamas. Tundmata mehe riietest wõis näha, et ta kõrgemast seisusest inimene oli.

Poisikene jäi filmapilgaks seisatama, siis astus ta aga karmeste teekäija juure, pani ämbri maha, peastis peekri oma wöö küljest lahti, ja täitis seda külma weega. Ta niisutas tundmata isanda otsaesist weega, õrnalt tõstis selle pea ülesse ja ütles. „Herra, tõuske üles, täna on wäga palaw ja ma näen, et teie tahate juua.“ Teekäija liigutas end wähe, lõi filmad lahti, — ja nägi poisikese eese ees, hiilgaw peeker käes.

Poisikene ulatas peekri tema suu juure, mida ta ühekorraga tühjaks jõi.

Wesi tegi imet, sest mõne minuti järele tõusis teekäija istukile ja küsis nõrga healega: „Ütle mu laps, kes saatis sind siia, kus ükski inimese hing ei ela? Kes ütles sulle, et ma siin wäsimuse ja janu pärast hobuse seljast maha kukusin. — Oh, iialgi ei ole ma nii armast lapsukest näinud, kui sina oled, mu imgel! . . . Wata mulle weel üks peeker wett, minu hea weikene Samaria mees. . .“ ütles weel teekäija ja wõttis taskust hiilgawa kuld raha wälja, seda poisikesele ulatates.

Poisikene aga astus eemale ja ütles: „Ei herra! Oma ütleb, et meie peeker on ilma hinna nähta kõigile, ehk meie küll waejed oleme; armast Jumal on meie wastu wäga hea olnud, ta on

meie hallita annud, mis päewal ja öösel woolab ja millest meie wõime jännewatele reisijatele karastawat jooki anda.“

„Aga ütle mu laps, mis teeksid ja siis, kui see hallitas ära kuiwaks?“

Poisikese nägu lõi kurbaks, kuid warsti ütles ta rahulikult heale: „Kui meie hallikas peaks ära kuiwama, siis hakkam ma mööda mägestiku kätina ja teekäijaid juhutama, et teegit ära ei eksiks. . . Aga ei! Mina uim kindlaste, et nii kaua kui Jumal elab, ei kuiwa meie hallikas iialgi ära.“

„Sul on õigus lapsukene“, ütles teekäija, „see hallikas saab juba sinu pärast igaweste woolama ja sinu peeker saab ikka täidetud olema.“

Neid sõnu wõltsis tõusis teekäija ülesse, astus mõne saamu eemale ja waatas ringi. Eemal nägi tema, metsa serwa tagant, suitsujuga üles tõuswat ja küsis siis poisikese käest, kas tema seal elab.

„Jah herra, wastab poisikene, „ema teedab wist suppi, ja ootab mind lõunale. . . Aga kas teie ei tahaks ka minuga tulla, juppi on küll nii palju, et teie ka süüa wõite?“

„Tule siia mu kallid laps“, ütles tundmata teekäija, sügawaste liigutatud healega. Ta tõstis poisikese hobuse selga ja surus teda wastu oma rinda. „Sina mulle kallid laps, et kui sa õhtul ühes emaga palwele lähad, et sa ka minu eest Jumalat palud, et ta ka mind õpetaks halastuse peekrit täitma, ja seda niisuguse armastusega hädalistele andma, nagu sina jeda täna teinud oled.“

Ma sõidan wäga kaugele, aga sinu lapselikku armastust ei unusta ma iialgi ära, ja kui Jumal aitab, siis sõidan ma kord weel sedajama teed mööda tagasi, siis ehk näeme jälle!“ Wende sõnadega tõstis ta poisikese hobuse seljast tema koduse ees, maha, jättis temaga tänades jumalaga ja sõitis ise jälle edasi.

„Oh süüta, kuldne lapsukene“, lausus ta weel edasi sõites, poisikese üle järele mõeldes, „kui suur on selle poisikese armastus! . . . Tema leiab ka siis head teha, kui hallikas peaks ära kuiwama, tema ostab ka halastuse peekrit ilma weeta täita! Waeleid-eksitud reisijaid mägedes teele juhutada. . . Oh kui kangel olen mina sellest lapsukestest, ma pole oma halastust ega noorust weel kellegiga jaganud! Oma noorusaja

olen ma mängude ja pidude peale ära raisanud. . . Oh, kui must ja näotu on minu peeker selle waele, aga õnneliku poisikese hiilgawa peekri kõrwal!!! . . .

Kolm aastad on sellest juhtumisest mööda, kui see tundmata wõeras jälle sedasama teed tagasi sõitis, kuid poisikest ei saanud tema enam iialgi näha. . .

Teekäija juhtus ühe mägede elanikuga kokku, kelle käest ta poisikese üle teateid küsis. See jutustas temale ühe kurwa loo:

„Warsti pärast Teie ärasõitu peasis wabaduse sõda lahti ja siin selles jamas orus oli suur lahing, mis koleda tapmisega lõppes. Hulga wiisi lamasiid surnud ja haawatud läbiwõeti lahingu wäljal. Õnnetute surijate walu tegi kõrwetaw päike weel juuremaks. . . Kõigil lahingu ajal ruttas poisikene, kui lendaw ingel, oma wee ämbri ja peekriga ühe jurija juurest teise juure, nende palawaid, kokkukuivanud huuli külma ja kojutawa weega niisutades. Ühel õhtul, kui päikene alla oli weerenud ja ta oma alla wajuwad kiired õrnalt üle lahingu wälja heitis, näis tema kuma nii, otse kui oleks ta wiimast korda paistnud. . . Weel oli poisikene lahingu wäljal kannatajaid halastuse peekriga jootmas ja parajaste, kui ta weel ühte raskete haawatud jootis, lendas surmaw kuul ta tema wäikest halastawast südamest läbi!“

„Eha, õhtu taewas oli kustunud, seega ta ühes see wäike ohwimeelne süda. . .!“

See kurwastaw sõnum liigutas teekäijat südame põhjani, ta ei püüdnud oma tundeid warjata, sest suured pijarad weeresid üle tema palgete alla!

„Herra“, ütles mägede mees, „ma näen, et see armas poisikene teile mitte tundmata ei olnud?“

„Jah! Ta peastis kord minu elu“. . .

„Teie oletegi see, kes hilja aja eest kasti hingade, riiete ja rahaga temale saatis?“

„Jah see ma olen.“

„Ta wotas Teid iga päew ise tulema. . .“

„Sumala tahtmine oli, et ma teda enam iialgi siin maa peal nägema ei pidanud! . . .“

Wõeras astus mägede mehe juure, pigistas kõwaste jelle kätt ja mõlemad tundsiwad ühesugust südamewalu poisikese mälestuse juures. Siis lahtsiwad nemad! . . .

Tundmata teekäija elas weel palju aastaid pärast seda juhtumist, ja ainult selleks, et ta teistele head teha. Tema ei uuustanud iialgi oma weikest heategijat, ja seda, mida ta temalt oli õppinud. Ta püüdis ta halastuse peekert nõnda täita, kuidas see poisikene seda teinud oli. . .

Armsad noored, wõtke sellest eeskuju, tehke head Teesuse Kristuse soowi mööda: „Ja kes iial ühele neist sinastist vähemast joodab karika täie külma wett jüngerj nime peale, tõeste, mina ütlen teile, ~~see~~ ei pea õnnast palgast mitte ilma jääma.“ Mat. 10, 42.

Ebaalandlikkus.

Ebaalandlikkus on kõige halwemat jeltsi uhkus. Kui keegi on sel wiisil kõrwale teele sattunud, siis peab ta ennast südamest alandlikuks ja tasafeks. Tema usub põhimõttelikult, et tema kõiges jelles, mis ühte inimest Jumala ja inimeste ees armsaks teeb, kõikidest teistest kangel ees on. Niisuguse ettekujutuse mõjul saawad need inimesed enda alanduse üle uhkeks.

Kui patule ainult mõni üksik aususe ja awalikkuse jälg külge hakaks, siis ei langeks meie mitte nii ruttu patu sisse; aga patul on väga petlik ja äraeksitaw iseloomus. See on tema õige iseloomus. Ja just pattu petlik olek on see, mis teda nii hädaohilikuks waenlaseks teeb.

Patt on saatana esimene poeg. Ehk saatan küll pimeduse würist on, siiski wõib ja mõistab ta ennast walguse inglisk teha. Waata 2. kor. 11, 14. Tema on nõnda osaw inimest sõgestama, et tema ihegi wäljastpidisele uhkusele alanduse näo wõib anda.

Pettus on kunst, mida saatan on kõigekõrgema astmeni wäljaarendanud.

Pääle wale ja pettuse ei wõi midagi sellest allikast wälja tulla.

Niisugune alanduse awalduswiis awaldub jagedasti waljuses enese wastu, et seega teiste tähelepanu enda pääle tõmmata ja nende lugupidamise osaliseks saada. Neg ajalt awaldab see ka wäljastpidises lohakuses ja korratute riite kandmises, mis läbi niisugused isikud püüawad enda alandlikkust awalikult saada lasta. Kõit niisugused teod wõetakse selleks ette, et oma isediget südant rahuldada, ehk jälle nende hääkskiitmist wõita, kelle lugupidamine kellelegi tarwilik paistab

Üks asi on, milles tõjine alandus ebaalandlikkusest pääasjalikult, kui just mitte efsimatalt, awaldub. Esimene kannatab laitust, teine mitte. Tõeline alandus sallib juhatusi ja õpetust, ebaalandus aga peab ennast liig pühaks ja hääks, kui et õpetust wastu wõtta, mis tema enesest walitud wagaduse mõttega kokku ei sünni.

Järgmine peaaegu möödapääsemata tunde märk on see et ebaalandlikkus sõna kui teo läbi

teiste tähelepanu püüab enese päale juhtida, kuna tõelik alandus püüab ennast kõikide filmade eest, päale Jumala, varjul hoida.

"Suuremas inimeste hulgas kuulutab iga-mees oma headust; aga kes leiab õige ustawa inimese?" õp. j. 20, 6. J. N. A.

Lase oma valgus paista.

Kristuse mitmesuguse aulise õpetuse seas leiame ka järgneva õpetuse ja soovi: "Nõnda paistku ka teie valgus, inimeste ees, et nemad teie häid tegusid näevad ja austavad teie Issa kes taevast on."

Tema ütleb "teie valgus" ja ei mitte "minu valgus". Tema süütab iga inimeses, kes ennast tema hooleks on annud, tema enese valguse põlema, ja veel igaühe sees isesuguse; tema ei armasta ühetaolust. Pauluse seest paistev valgus oli teistsugune, kui Joanneje oma ja Maria sees teistsugune, kui Martas avaldum valgus. Aga nende kõikide seest paistev valgus paistis armastati. See võib ja peabki nii olema ilma et need ise märkavakki, kellest see valgus väljapaistab. Kui meie Jumalat armastame, enda südame puhta hoiame, lahked ja hoolsad oleme, sõnas ja teos alandlikult enda õnnistegijast tunnistust anname, siis võib, ilma et meie ise seda alati kindlasti teakimegi, meist üks armas, aravõitew ja puhas valgus väljapaista. Lastu igaüks enesest, oma iseloomu kohast mitmesugust valgust välja paista, selle auks, kes meid oma valgusega on valgustanud. Nooruseaeg on selleks iseäranis kohane. Dünnelik see noor, kes oma võimeid ja mõju selleks püüab tarvitada, et jee võiks kõigile valguseks olla tormisel ja pimedal elumerel.

Niisugustel olgu alati meeles Pauluse poolt antud julgustus: "Argu põlatu ükski sinu noorust, vaid ole usklikudele märgiks, sõnas elamises, armastuses, waimus, usus ja puhtuses."

1 Tim. 4, 12.

Aja raiskamine.

Kui keegi nii mõistmata olets, et ta üht hinnalist asja ehk raha wette wiskaks, kust seda lättejaoda võimata, siis ei wiskaks ta päält näha midagi muud ära, kui ainult metalli. Tõelikult aga wiskas ta ühes ka selle ära, mis ta selle eest olets wõinud osta, nii kui: leiwa, riided, arstirohu haigetele, õpetlikud raamatud ja palju muud.

Just niijama teeb ka see, kes ilmaasjata aega wiidab

"Pane tähele iseennast."

1. Tim. 4, 16.

"Ära ole wäga õige ja ära arwa ennast wäga targaks; mispärast tahad sa iseennast huffa saata," manitseb Salomon. See näitab, kui võiks keegi enam kui tarwilik, õige olla ja liiga palju tarkust omandada. Aga tõesti on olemas üks tung inimese riuus, mille eest need sõnad hoiatada tahawad. Kas sa tunned seda, kes püüab hääd teha ja kui tema häädtegu tähele ei panda, ei mõisteta ja tähelepanemata jäätakse, kui sellel ebaõige eesmärk öeldakse olewat ja kui see isik siis oma teo tõukejõudu tahab awalikkuse ette tuua, et lõpuks ometigi tema häädust mõistetakse ja hinnataks?

Tunned sa seda, kelle wiis, hääd teha, niisugune on, et pea ei soowitagi tema häädtegu wastu wõtta?

Kas tunned sa aga ka seda, kes hääd teeb ja siis seisukoha wõtab, mis iga wastuar-mastuse awaldamise wõimataks teeb ja sellega teist alandab?

Wõi kas tunned seda, kes oma teowiisi õiglust nii kaua teisele jutlustab, et see teise äratüütab?

Kui sina see oled, siis ära ole mitte liig õige; mispärast tahad sa ennast huffa saata? Muidu elad sa ilmas, kui üks nendest, kellega keegi hääl meelel mingisugust tegemist ei taha teha. Sa oled oma enese filmis küll õige, aga sa ei wõida ühegi inimese südant. Et niisuguse inimese häädteod ainult wälise huwide mõjul ja eesmärgil awaldufid siis wäsi ta peagi hääd tehes ja on sellega rahul, kui ta kellelegi kurja ei tee ja unustab ära, oma Jumalale usu wiljakandmast. Mõtle: Tõsine kiitus hääd tegude eest "ei ole mitte inimestest waid Jumalast," nagu Paulus Rom. 2, 29 kirjutab.

"Sest meie elu on taewas," seepärast "mõtelge nende asjade päale, mis ülewel on, ei mitte nende asjade päale, mis maa pääl on." Tõelik õige teeb õigust, waatamata selle päale, kes tema naaber teda selle eest kiidab, wõi laidab, waid tema teeb hääd teod Jumala pärast.

Jumal on õigus. Ja nõnda nagu kompass alati põhjanaba poole näitab, sel tõmbejõu mõjul mis säält kompassi päale awaldub, nii teeb ka iga tõsine Jumalalaps õigust, et Jumal tema sees ja tema läbi töötab, et kõik, kes seda näewad, saaksid Jumala juure juhitud.

See eelnimetatud õigus püüab ainult enese päale tähelepanu juhtida ja igatsseb inimlise au järele. Nõnda tahtsid wariseerid õiged olla

maailma ees ja pöörasid enda filma inimeste poole Jumalat unustades. Kristus ütles neile: „Teie olete need kes endid õigeks panewad rahwa ees, aga Jumal tunneb teie südameid.“ Luf. 16, 15. Ka tähendamisesõnas wariseerist ja tõlnerist, näitas Jumal neile, et nemad inimlike õiguse mõõdu ja püüete mõjul nende eneste wigade wastu pimedaks jäid, enda tarwiduste kohta teadmataks ja kaasinimeste wastu waljudeks ja halastamatadeks.

Ära ole aga ka mitte liiga tark. Teia et „tarkus, mis ülevalt tuleb, on esiti puhas, pärast rahuline, annab järele, on sõnawõttlik, täis halastust ja kõik head kasu, ei pea enam lugu ühest kui teisest ja ep ole salalik.“ Jak. 3, 17.

Neitsilikkus, teatud kartlikkus ja tagasihoidlikkus on mõisted, mida sõna „puhas“ eneses sisaldab. — Ära sunni oma mõtet kellelegi wägise päale. Ära sega ka ennast mõtlematalt teiste mõtete mitmekesiduse hulka ja ära ole mitte kutsumata kellegi wahel kohtumõistja, waid oota, kuni sind kutsutakse ja sinu nõu tarwitatakse. Kas segas Kristus ennast teiste asjade wahel? wõi kas ta sai kannatamataks ja tige daks, kui temale ei lubatud rääkida?

Waata: Luf. 8, 37. Ka siis kui temalt nõu küsiti, ei tahtnud ta kohe mõtlematalt kõigi wahel kohtumõistja olla, waid andis mõista, et iga ülesande jaoks sellekohased isikud on. Luf. 12, 14.

Jumalariiki kuulutades astus ta üles õrnalt ja sõbralikult ja jagas kuulajatele nõnda oma nõu ja õpetas neile õiget teed, et teised seda waewalt mõistid, et neid õpetati, — et see walgus, mis temast wälja läks, mitte teisi, liiga järsku ilmudes, ei pimestaks, waid et igaühe waimlikud filmad selle aulise waimliku walgusega aegamööda ära harjuks.

Wõib olla, kui paljuid juba oled sina sellega tagasiõuganud, et sa kohe enda üleolekut mõista ja tunda andsid? Kui palju aga sellega tõwemini enese külge tõmmanud, et nad sinust wõidetud said, ilma et sa seda oleksid märkanud?

Oh, ära ole liig õige ja liig tark; mis-pärast tahad sa ennast hulka saata. „Sulle saab küll minu armust,“ ütles Jehowa. Ole sellega rahul, et Jumal sinu südant läbitatub ja sinu tegevuse tõukeid tunneb. Ole õnnelik seda teades et sa omas elus oma õigimise õnnele wõid kaasaitaja olla, ka siis, kui nemad sinu häätegu tähelegi ei pane ja sinu püüdeid tehti mõistawad. Tulew päew saab kõik kord awalikuks tegema. Parempüüa niisama tähelepanemata töötada, nagu meie kõikide, Issa oma tööd teeb, määratumaid weekogusid nõnda

walkest üleswõttes, et seda keegi ei näe ja sellega maad niisutades ja oma päikest kõikide — niihästi hääde kui kurjade üle — paista lastes. Lohestiku kätte all walmib jägedasti kõige-parem wili.

Jumal on nägemata ja ka tema teod on sellesarnased. Aga kõik elawad olewused elawad tema jõust ja wäest ja rõõmustawad selle üle, mis kõik Jumal loonud. Rõõmusta ka sina ennast tema õiguse hiilgusest ja tema tarkuse paistusest; ainult see wõib sind tõeliselt õnnelikuks teha sinu noores eas.

F. Böhmi ainetel.

Ujakohased, tähtsad waimulikud kõned.

peetakse järgmistes linnades

iga reede, laup. ja pühap. õhtutel:

Tallinn, Gonsiori tän. nr. 9.

Tartus, Pihtwa tän. nr. 10, kort. 2.

Marwas, Petri plats, Luschkowi maja nr. 10.

Rakweres, Piik tän. nr. 68.

Tapal, Rabala tän. nr. 4.

Wärnus, Karja tän. nr. 3.

Paides.

Kuresaares.

Walgas, Uus tän. nr. 24.

Wõrus, Jüri tän. nr. 6.

„Tõe Sõnum'i“

Tellimise hind.

Aastas 120 mrf.

Poolesaastas 65 mrf.

Üksik number 10 mrf.

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Adw. Eesti Piit. Tellimised, kui ka rahasaadetused Martha Kaba'le Suur Kompasna tän. 27, k. 12. Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Posti t. 48, kort. 5, Marwas, kuhu kaastööd tulewad saata.

H. Papp'i trükk, Kuresaares.